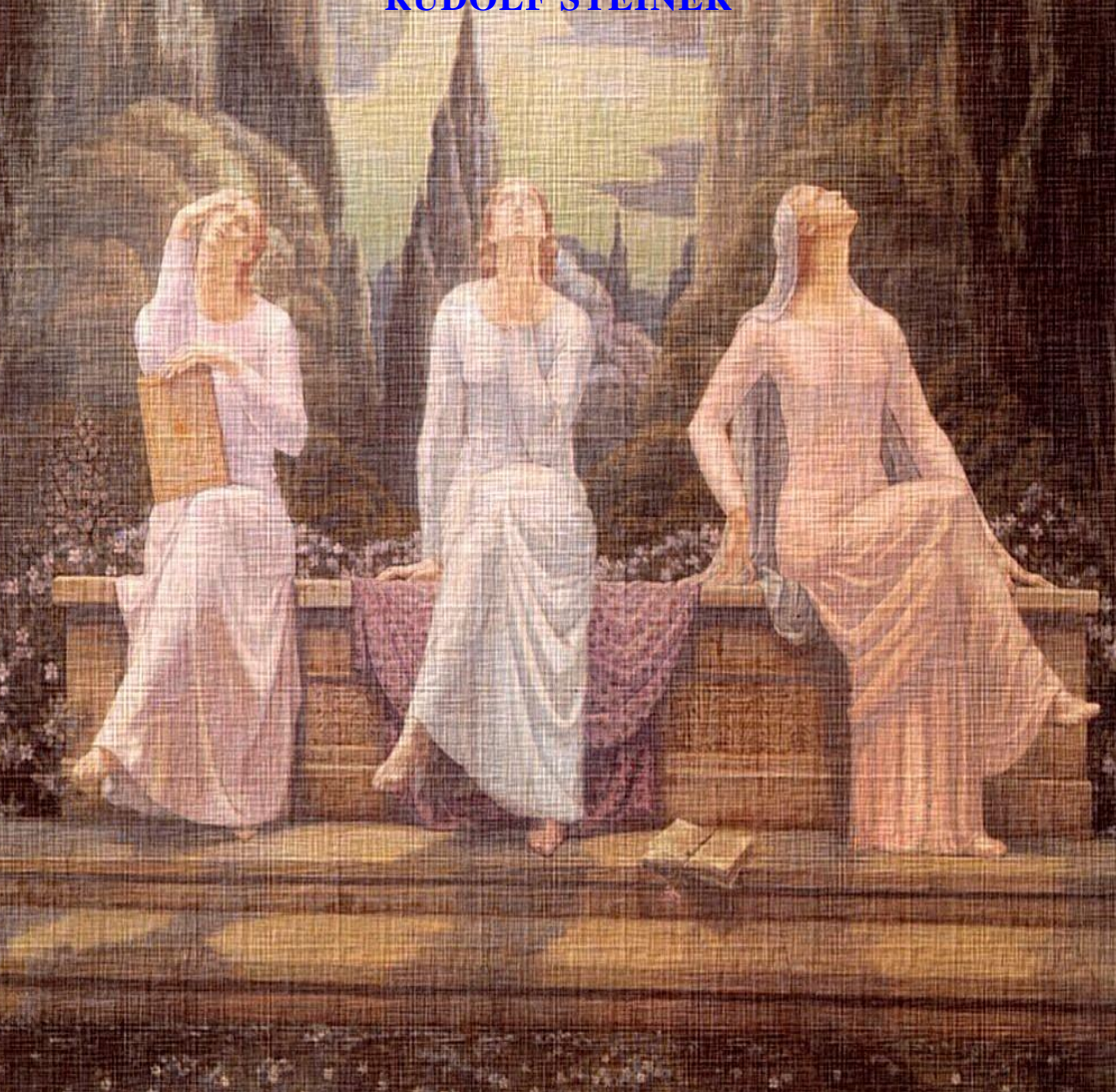

MICUL GHID ÎN INSTRUIRE EZOTERICĂ

de

RUDOLF STEINER

CONȚINUT

- Din partea traducătorului
- Notă introductivă
- SARCINA ȘTIINȚEI SPIRITUALE
- CERINȚE GENERALE
- PENTRU ZILELE SĂPTĂMÎNII
- EXERCIȚIUL PRINCIPAL
- LĂMURIRE LA EXERCIȚIUL PRINCIPAL

DIN PARTEA TRADUCĂTORULUI

Aici se conțin extrase din cartea publicată în germană sub titlul *Anweisungen für eine esoterische Schulung* (vol. 42/245 în catalogul bibliografic, 1961). Ca bază pentru traducerea de față a servit varianta engleză ieșită sub titlul *Guidance in esoteric training*.

Este important ca simplitatea aparentă a exersării propuse să nu-l facă pe aspirant să se ocupe de ea cu 'mîinile lăsate'. Cea mai frumoasă și în multe cazuri neașteptată roadă va fi culeasă de cei care vor lua în serios aceste îndrumări și le vor urma cu tenacitate.

Valoarea acestor îndrumări constă în primul rînd în aceea că ele descoperă *cum*-ul atingerii treptelor superioare ale dezvoltării umane.

Este necesar de asemenea de subliniat ca aspiranții să-și urmeze inima, să fie ei înșiși, să nu-și întoarcă urechea de la glasul inimii, ba din contra să fie cît de lucizi, deschiși și atenți posibil în fața noilor experiențe și a ecoului acestora în propriul suflet.

Cu toate că între timp au mai fost făcute publice și alte traduceri – în română și rusă – referitoare la aceste extrase, am ținut totuși să prezint și această versiune,

dat fiind că, în opinia mea, noile traduceri au mici dar principiale erori în special în locurile ce se referă la meditație și concentrare.

I-am atribuit acestei culegeri titlul de *Mic Ghid*, dat fiind că aceste extrase nu pot fi socotite ca fiind un ghid comprehensiv în instruirea esoterică. Cu toate acestea, acest Mic Ghid este un adevărat mărgăritar pe moșia înnobilării umane.

Andrei Onea
August 1999

NOTĂ INTRODUCIVĂ

Conținutul acestei cărți este extras din materialele Școlii ezoterice steineriene. Școala a existat timp de zece ani din 1904 pînă-n 1914, cînd dezlănțuirea primului război mondial i-a stăvilit continuarea. Pe parcursul acelei perioade Rudolf Steiner era încă în cadrul Societății Teosofice, astfel că folosea cuvintele 'teosofie' și 'teosofic', deși (după cum ne relatează în *Autobiografia* sa) întotdeauna în sensul în care de la bun început era îndreptată a sa știință spirituală antroposofică. După trecerea altor zece ani, cînd a fondat *Societatea Antroposofică Generală* și devenise Președintele acesteia, ghidarea ezoterică din partea lui Rudolf Steiner a acelor membri care-o căutau a continuat într-un fel ceva diferit, într-o asociere mai strînsă cu organizarea și orientarea Societății.

Curînd după instituirea Școlii ezoterice în 1904 apăru publicarea descrierilor căii ce-ar trebui urmată de discipoli: în cartea *Teosofia*, într-o serie de eseuri *Cum se dobîndește cunoașterea lumilor superioare?* (în formă de carte apărută în 1909) și de asemenea în *Știința ocultă: o prezentare generală*, apărută la începutul anului 1910.

Din acestea este evident cît de necesară este exersarea

inteligenței de zi cu zi, dezvoltată în lumea această fizică, precum și asimilarea anumitor adevăruri esențiale despre lumea spirituală cu ajutorul inteligenței sale - înainte ca omul să insiste asupra intrării în lumea spirituală.

În 1947, treizeci și trei de ani după ce primul război mondial a întrerupt Școala ezoterică și doi ani după sfârșitul celui de-al doilea război, Mărie Steiner, ca răspuns la rugămințile din partea membrilor Societății Antroposofice, a lansat publicarea celor mai importante materiale ale Școlii esoterice. Își făceau apariția numeroase lucrări asupra metodelor orientale de instruire (yoga etc), astfel că obiectivul dumneaei era să contrapună acestora ceva din disciplina europeană a lui Rudolf Steiner. "Prin prestarea", scria ea într-o scrisoare, "a exemplelor din sfaturile prudente, oferite personal de Rudolf Steiner, am dorit să asigur apariția unor lucruri din curentul rozicrucian care este mai conform epocii prezente decât metodele indiene și tibetane."

Owen Barfield
1972

SARCINA ȘTIINȚEI SPIRITUALE

(Note de la o lecție dată la Berlin în 1903 ori 1904)

Există un frumos cuvânt al lui Hegel: "Cel mai profund gând este legat de Figura istorică, externă a lui Christos. Și măreția religiei creștine este că ea se potrivește fiecărei etape de dezvoltare. Ea poate fi înțeleasă de cea mai naivă conștiință și în același timp ea este o chemare pentru cea mai adâncă înțelepciune".

Faptul că religia creștină este inteligibilă pentru fiecare treaptă de conștiință este arătat de însăși istoria dezvoltării sale. Înțeleasă corect, sarcina teosofiei, ori a științei spirituale în general, este de a arăta că religia creștină cheamă la pătrunderea în cele mai adânci învățături de înțelepciune. Teosofia nu este o religie, ci un instrument pentru înțelegerea religiilor. Raportul ei față de documentele religioase este mai degrabă precum raportul matematicii față de scrierile prin care aceasta a fost original predată. Omul poate

înțelege matematica prin propriile-i facultăți spirituale și să înțeleagă legile spațiului fără a se referi la vreun astfel de text timpuriu. Dar dacă el cu adevărat a asimilat adevărurile geometriei, atunci va prețui și mai mult textele originale prin care legile acestea au fost prezentate la început. La fel e cu teosofia. Izvoarele sale nu sînt în documente antice, ele nu-și au sediul nici în tradiție; ele originează din lumile spirituale. Acolo trebuie ele găsite și cuprinse (înțelese) de dezvoltarea puterilor spirituale proprii ale omului, la fel precum el înțelege matematica prin eforturile de dezvoltare a facultăților intelectului său. Intelectul nostru, prin mijloacele căruia sîntem în stare să înțelegem legile lumii senzoriale, este sprijinit de un organ - creierul. În mod similar, în vederea cuprinderii legilor lumilor spirituale, avem nevoie de organe corespunzătoare.

Cum s-au dezvoltat organele noastre fizice? Fiindcă asupra lor au lucrat forțe din exterior: forțele Soarelui, forțele sunetului. Astfel au apărut ochii și urechile - din organe neutre, insensibile în care, la început, lumea senzorială nu putea pătrunde, și care s-au deschis pas cu pas. Dacă asupra organelor noastre spirituale lucrează forțe corespunzătoare, ele de asemenea se vor deschide.

Care deci sînt forțele care dau năvală asupra organelor noastre spirituale încă inerte? În cursul zilei, corpul

astral al omului modern este asaltat de forțe care-i stăvilesc dezvoltarea, ba chiar distrug astfel de organe pe care le poseda înaintea apariției conștiinței clare de zi. În vremurile timpurii, omul primea impresii astrale directe. Lumea din jur îi vorbea prin imagini, prin forma în care se exprimă lumea astrală. Imagini și culori vii, lăuntric organice pluteau liber în spațiul din jur ca expresii ale plăcerii și neplăcerii, simpatiei și antipatiei. Mai târziu aceste culori se așezaseră parcă pe suprafața lucrurilor, obiectele căpătînd astfel contururi definite. Aceasta se petrecea cînd corpul fizic al omului se solidifica tot mai mult și devenea organizat mai înalt (mai complex). Cînd ochii lui s-au deschis pe deplin către lumina fizică, cînd vălul Mayei s-a așternut peste lumea spirituală, corpul său astral primi impresiile lumii înconjurătoare prin intermediul corpurilor fizic și eteric. Corpul astral la rîndu-i transmitea aceste impresii către 'Eu' și din 'Eu' acestea se revărsau în conștiința sa. Astfel el era personal implicat și neconținut activ. Dar forțele ce lucrau asupra-i nu mai erau plastice, formatoare aflate-n strînsă relație cu propria sa ființă; acestea erau forțe care-l istoveau, îl distrugeau, pentru a-i trezi conștiința eului. Doar noaptea, cînd se cufunda în lumea ritmic-spirituală omogenă cu el, omul dobîndea noi puteri și devenea capabil iarăși de a transmite forțe corpurilor sale fizic și eteric. Din acest conflict al impresiilor, din anihilarea organelor astrale care înainte lucrau inconștient în om își făcu apariția viața

eului individual, conștiința de eu. Din viață - moarte; din moarte - viață. Cercul șarpelui era închis. Și acum din această trezită conștiință de eu trebuiau să se reverse forțe care iarăși ar aprinde viața în vestigiile defuncte ale fostelor organe astrale, dându-le formă și modelându-le.

Omenirea se mișcă spre acest țel, ghidată de Învățătorii și Călăuzitorii săi, marii Inițiați, care-și au drept simbol de asemenea și semnul șarpelui. Este o educație spre libertate, de aceea de durată și dificilă. Marii inițiați ar fi putut să-și ușureze sarcina, pentru ei și pentru ceilalți omeni, dacă ar prelucra corpul astral al oamenilor în decursul nopții, când acesta este liber, în așa fel încât din exterior să-i imprime organele astrale. Dar aceasta ar fi o acțiune în conștiința de vis a omului, o intervenție în sfera libertății lui. Principiul cel mai înalt al omului, voința, nu s-ar fi dezvoltat niciodată. Omul este condus înainte treaptă după treaptă. Existară o inițiere în înțelepciune, o inițiere în sentiment, o inițiere în voință. Adevăratul creștinism este înmănuncherea tuturor treptelor de inițiere. Inițierea antichității era prevestirea profetică, pregătirea. Încet și treptat omul vremii de mai apoi s-a emancipat de inițiatorul său, de guru. Înainte inițierea se petrecea în adâncă conștiință de transă, dar echipată pentru a imprima în corpul fizic o amintire despre ceea ce se petrecuse în afara corpului fizic. De aici necesitatea desprinderii corpului eteric, purtătorul

memoriei, precum și a corpului astral. Corpul astral și cel eteric se cufundau împreună în Oceanul înțelepciunii, în Mahadeva, în Lumina lui Osiris. Această inițiere avea loc în cea mai adâncă taină, în absolută reclusiune. Nici vreunei adieri a lumii din afară nu-i era îngăduit să pătrundă aici. Omul era ca mort pentru viața exterioară; delicații gemeni erau cultivați la adăpost de orbitoarea lumină a zilei.

Apoi inițierea ieși din întunericul ce învăluia Misteriile la lumina cea mai clară a zilei. Într-o măreață și puternică personalitate, purtătoarea celui mai înalt Principiu unificator, a Cuvântului – a Celui Care este expresia și manifestarea Tatălui nevăzut, și Care luînd forma umană deveni Fiul Omului și astfel reprezentantul întregii omeniri, legătura unificatoare a tuturor eurilor – în Christos, Spiritul-Vieții, Eternul Unificator, a fost împlinită inițierea omenirii ca întreg, petrecîndu-se ca fapt istoric și în același timp ca simbol, pe planul fizic. Atît de potent a fost acest Eveniment încît în fiecare individ care își modela viața-și conform acestuia continua să lucreze puterea Sa – pînă-n fizic, exprimîndu-se chiar în apariția de stigmatе și în cele mai acute dureri. Simțurile erau zguduite pînă-n cele mai lăuntrice străfunduri. În valuri puternice își făcu apariția o intensitate a trăirii emotive, asemenea căreia nici pînă la aceasta nici după nu străbătuse niciodată lumea. În Inițierea de pe Cruce a Iubirii Divine avusese loc sacrificiul 'Eu'-lui

pentru toți. Sângele - expresia fizică a 'Eu'-lui - cursese din dragoste față de omenire, avînd așa un efect încît mii s-au avîntat spre această Inițiere, spre această Moarte, lăsîndu-și sângele să curgă din dragoste și devoțiune pentru omenire. Niciodată n-a fost suficient subliniat cît sânge a curs astfel; gîndul acesta nu mai pătrunde în conștiința oamenilor, nici chiar în cercurile teosofice. Totuși, valurile de ardoare care în acest sânge dăruit au coborît, iar apoi s-au înălțat, și-au îndeplinit menirea. Ele au devenit izvoare de puternice impulsuri. Ele au copt omenirea pentru inițierea voinței.

Și aceasta este moștenirea lui Christos.

CERINȚE GENERALE PE CARE TREBUIE SĂ ȘI LE PUNĂ FIECARE ASPIRANT LA DEZVOLTARE OCULTĂ

(Exerciții subsidiare)

În cele ce urmează, sînt expuse condițiile care trebuie să alcătuiască baza oricărei dezvoltări oculte. Nimeni să nu-și imagineze că poate progresa prin oricare măsuri aplicate vieții externe sau lăuntrice pînă nu va fi îndeplinit aceste condiții. Toate exersările în meditație, concentrare, sau exerciții de alte feluri, sînt fără valoare, de fapt într-o anumită privință dăunătoare chiar, dacă viața nu este reglată în acord cu aceste condiții. Nici un fel de forțe nu-i pot fi împărtășite de fapt unei ființe umane; totul ce se poate face este să se dezvolte forțele deja aflate în ea. Ele nu se dezvoltă de la sine, căci sînt obstructizate de piedici externe și interne. Piedicile exterioare scad prin mijloacele regulilor de viață descrise mai jos; obstacolele lăuntrice – prin instrucțiuni speciale referitoare la meditație, concentrare ș.a.m.d.

◀▶ Prima condiție este cultivarea unei gândiri absolut lucide. În acest scop omul trebuie să se elibereze de forfota gândurilor, măcar pentru un interval foarte scurt de timp pe parcursul zilei – circa cinci minute (cu cît mai mult, cu atît mai bine). El

trebuie să devină stăpîn pe lumea gîndirii sale. El nu este un astfel de stăpîn dacă circumstanțe externe – profesia, unele sau altele tradiții, raporturile sociale, ba chiar apartenența la o anumită națiune, vîltoarea zilnică a vieții, anumite activități ș.a.m.d. – îi impun ce și cum să gîndească. De aceea în decursul acestui scurt interval de timp, acționînd în întregime din libera-i voință, el trebuie să-și golească sufletul de cursul ordinar, cotidian al gîndurilor și din propria-i inițiativă să-și plaseze un singur gînd în centrul sufletului. Nu este nevoie ca acest gînd să fie unul deosebit sau interesant. Într-adevăr, va fi chiar mai bine pentru ceea ce trebuie obținut într-o privință ocultă dacă este ales un gînd complet neinteresant și nesemnificativ. Gîndirea este atunci impusă să acționeze din plin din propria sa energie, pe cînd un gînd interesant ar trage după sine gîndirea. Este mai bine dacă această exersare a controlului gîndirii este efectuată ocupîndu-se de o gămălie de ac decît de Napoleon. Discipolul își spune: "Acum pornesc de la acest gînd și prin propria mea inițiativă lăuntrică eu voi asocia acestuia orice este obiectiv legat de el". La sfîrșitul intervalului gîndul ar trebui să fie la fel de colorat și viu precum a fost la început. Exercițiul este repetat zi de zi în decurs de cel puțin o lună; gîndul poate fi schimbat în fiecare zi, ori poate fi păstrat pentru mai multe zile. La încheierea exercițiului este întreprinsă încercarea de a deveni pe deplin conștient de sentimentul lăuntric de fermitate și siguranță care

în curînd va fi observat acordînd o atenție subtilă asupra propriului suflet; exercițiul este apoi încheiat prin focalizarea gîndirii asupra capului și mijlocul spatelui (creierul și coloana vertebrală), de parcă în această parte a corpului se toarnă sentimentul de siguranță.

◀II▶ Cînd acest exercițiu a fost practicat timp de aproximativ o lună, ar trebui să se treacă la a doua cerință. Încercăm să ne gîndim la vreo acțiune care în cursul ordinar al vieții nu o practicăm. Apoi ne îndatorăm să îndeplinim această acțiune în fiecare zi. De aceea va fi bine să alegem o acțiune care poate fi îndeplinită în fiecare zi și va ocupa o perioadă de timp cît mai lungă posibilă. Iarăși, este mai bine să se înceapă cu o acțiune ne semnificativă la care trebuie să ne impunem; de exemplu, să udăm la un anumit timp din fiecare zi o floare ce-am procurat-o. După un anumit timp o a doua acțiune similară ar trebui alăturată primei; apoi, o a treia, ș.a.m.d. ... atîtea cîte sînt compatibile cu îndeplinirea celorlalte îndatorii. Acest exercițiu, de asemenea, ar trebui să dureze o lună. Dar, pe cît e posibil, pe parcursul acestei a doua luni, primul exercițiu de asemenea ar trebui să continue, deși el își pierde exclusivitatea din prima lună. Cu toate acestea, el nu trebuie neglijat, căci altfel curînd se va observa că roadele primei luni sînt pierdute și neglijența gîndirii necontrolate revine din

nou. Trebuie de avut grijă ca aceste fructe odată câștigate nicicînd să nu se mai piardă iarăși. Dacă, prin exercițiul al doilea, această inițiativă de acțiune a fost atinsă, atunci, cu ajutorul atenției subtile, devenim conștienți în suflet de sentimentul imboldului lăuntric spre activitate; vărsăm acest sentiment în corp, lăsîndu-l să curgă în jos de la cap spre un punct aflat chiar de asupra inimii.

◀III▶ În luna a treia, viața ar trebui centrată pe un nou exercițiu – dezvoltarea unei anumitei cumpătări față de fluctuațiile de bucurie și tristețe, plăcere și durere; 'exaltările jubilației' și 'adîncurile disperării' ar trebui conștient înlocuite cu o dispoziție echilibrată. Se are grijă ca nici o plăcere să nu ne lase furați, nici o tristețe să nu ne tîrască în adîncuri, nici o trăire să nu ne ducă spre o necontrolată mînie ori necaz, nici o așteptare să nu ne umple de neliniște sau teamă, nici o situație să nu ne zăpăcească, ș.a.m.d. Să nu ne fie teamă că un astfel de exercițiu ne-ar face viața aridă și săracă; mai degrabă, se va remarca curînd că trăirile la care este aplicat acest exercițiu sînt înlocuite de calități limpezite ale sufletului. Pe lîngă aceasta, dacă se menține o atenție subtilă, într-o bună zi se va face remarcată o liniște lăuntrică în corp; ca și în cele două cazuri anterioare, turnăm în corp acest sentiment, lăsîndu-l să se reverse de la inimă: spre mîini, picioare și, în final, spre cap. Aceasta, firește, nu

poate fi efectuat după fiecare exercițiu, căci avem de-a face nu cu un exercițiu izolat ci cu o neconținută atenție asupra vieții lăuntrice a sufletului. Măcar o dată pe zi această liniște lăuntrică trebuie chemată la viață în suflet și apoi trebuie să urmeze exercițiul de revărsare a acesteia din inimă. Se menține legătura cu exercițiile din prima și a doua lună, după cum în luna a doua s-a procedat eu exercițiul primei luni.

<IV> În luna a patra, ca un nou exercițiu, ar trebui cultivat ceea ce uneori e numită 'atitudine pozitivă' față de viață. Ea constă în a căuta întotdeauna partea bună, demnă de laudă, frumoasă ș.a.m.d. în toate ființele, în toate experiențele și-n toate lucrurile. Această calitate a sufletului este cel mai bine caracterizată de o legendă persană despre Christos Iisus. Într-o zi, pe când El mergea cu discipolii Săi, ei văzură lângă drum un câine mort, intrat deja într-o stare de descompunere avansată. Toți ucenicii se întoarseră de la priveliștea dezgustătoare; numai Christos Iisus nu sa mișcat ci a privit gânditor la trup și spuse: "Ce minunați dinți are animalul!" Unde alții vedeau doar ceva respingător, neplăcut, El căuta frumosul. Așa trebuie și discipolul ezoteric să tindă să caute pozitivul în orice fenomen și-n orice ființă. El va remarca curînd că sub un înveliș respingător există o frumusețe ascunsă, că chiar sub înfățișarea unui criminal există un bun ascuns, că sub masca unui

nebun este ascuns într-un fel sufletul divin.

Într-o anumită măsură acest exercițiu este legat de ceea ce se numește 'reținerea de la criticism'. Nu trebuie înțeles aceasta în sensul că negrul să se numească alb iar albul negru. Există, oricum, o diferență dintre o judecată care, pornind doar de la propria persoană, este colorată de elementul simpatiei și antipatiei personale, și o atitudine care intră afectuos în fenomenul sau ființa străină, întrebând întotdeauna: "Cum a ajuns acesta să fie așa sau să acționeze astfel?" Atitudine ca aceasta va fi mai degrabă din propria-i natură pornită să acorde ajutor când dă de ceva imperfect decît pur și simplu să găsească defectul și să critice.

Obiecția că însăși circumstanțele vieții oamenilor îi obligă pe mulți să găsească defectul și să condamne nu este validă aici. Pentru că în astfel de cazuri circumstanțele sînt de așa natură că persoana în cauză nu poate parcurge o adevărată educație ocultă. Există într-adevăr multe circumstanțe în viață care fac imposibilă școlarizarea ocultă, dincolo de un prag anumit. Într-un așa caz persoana n-ar trebui să dorească nerăbdător, în ciuda situației, să efectueze progresul ce este posibil doar în anumite condiții. .

Acel care în mod conștient se orientează, timp de o lună, spre aspectul pozitiv al tuturor experiențelor sale

va remarca treptat că în el se strecoară un sentiment de parcă pielea sa îi devine permeabilă din toate părțile, și de parcă sufletul său larg i se deschide față de diverse procese ascunse și delicate din mediul său care pînă atunci îi scăpau cu totul atenției. Punctul important este să se combată un neajuns foarte prevalent al atenției față de aceste lucruri subtile. Dacă într-o bună zi s-a remarcat că sentimentul descris se exprimă în suflet ca un fel de beatitudine, trebuie depus eforturi în cuget de a îndrepta acest sentiment spre inimă iar de aici să se lase să se reverse în ochi și apoi în spațiul din față și din jur. Prin aceasta se va remarca că e dobîndită o intimă relație cu acest spațiu din jur. Omul parcă crește dincolo de sine. El învață să privească o parte a ambianței sale ca ceva ce face parte din el însuși. Acest exercițiu cere concentrare destul de mare și, pe lîngă aceasta, recunoașterea faptului că toate sentimentele de excitare, toate pasiunile, toate emoțiile supra-exuberante au un efect absolut distructiv asupra stării indicate. Exercițiile lunilor precedente se repetă, după cum s-a indicat anterior.

În luna a cincia, ar trebui efectuate eforturi pentru a dezvolta sentimentul de întîmpinare a oricărei experiențe noi cu o deschidere completă. Discipolul ezoteric trebuie să se debaraseze total de atitudinea care, în fața a ceva abia auzit sau văzut, exclamă:

"Așa ceva n-am mai auzit; așa ceva n-am mai văzut vreodată; nu cred așa ceva – aceasta-i o iluzie!" În fiecare moment el trebuie să fie gata să întâlnească și să accepte experiențe absolut noi. Ceea ce era recunoscut de el pînă acum ca fiind în conformitate cu legea firească, sau ce a recunoscut ca fiind posibil, nu ar trebui să împiedice acceptarea unui nou adevăr. Deși exprimat destul de radical, este absolut corect că dacă cineva vine la discipolul ezoteric și-i spune: "În astă noapte clopotnița cutării și cutării biserici s-a înclinat cu totul!", ezoteristul ar trebui să lase o porțiță descinsă pentru cazul imprevizibil cînd convingerile sale în cunoștințele precedente despre legile firești ar putea fi îmbogățite cumva printr-un fapt aparent atît de nemaipomenit.

Dacă el își îndreaptă atenția în luna a cincia spre dezvoltarea acestei dispoziții a gîndirii, va remarca strecurarea în sufletul său a unui sentiment de parcă ceva ar căpăta viață, ar prinde mișcare în spațiul referit în legătură cu exercițiul pentru luna a patra. Acest sentiment este deosebit de delicat și subtil. Trebuie să te strădui să fii atent la această delicată vibrație în mediu și să o lași să pătrundă prin toate cele cinci simțuri, în special prin ochi, urechi și prin piele, în sensul în care această din urmă conține simțul căldurii. Pe această treaptă a dezvoltării ezoterice, se acordă mai puțină atenție impresiilor efectuate de acești stimuli asupra altor simțuri: de gust, miros și

pipăit. Pe această treaptă încă nu este posibil să se facă deosebire dintre numeroase influențe rele care se întretes cu influențele bune în această sferă; de aceea discipolul lasă această sarcină în seama unei etape de mai târziu.

<VI> În luna a șasea, trebuie depusă străduința de a repeta toate cele cinci exerciții din nou, sistematic și în alternare regulată. Pe această cale se va dezvolta treptat un frumos echilibru al sufletului. Se va remarca, în special, că precedentele insatisfacții de anumite fenomene și ființe ale lumii dispar complet. O dispoziție care împacă toate experiențele pune stăpânire pe suflet, o dispoziție care nicidecum nu este indiferență, ci dimpotrivă, pentru prima dată îl face pe om în stare să activeze în lume pentru adevăratul ei progres și îmbunătățire. Omul ajunge la o înțelegere liniștită a lucrurilor care erau înainte destul de închise sufletului său. Însăși mișcările și gesturile persoanei se schimbă sub influența unor asemenea exerciții, și dacă într-o zi ea poate observa de fapt că caracterul scrisului său s-a schimbat, atunci ea poate să-și spună că este aproape de a ajunge la o primă treaptă pe drumul evolutiv. Încă o dată, trebuiesc accentuate două lucruri:

Primul: cele șase exerciții descrise anihilează influența vătămătoare pe care pot s-o aibă alte exerciții oculte,

astfel încât rămîne doar favorabilul. Al doilea: doar aceste exerciții asigură că eforturile în meditație și concentrare vor avea un rezultat pozitiv. Ezoteristul nu trebuie să rămînă satisfăcut doar cu îndeplinirea, oricît de conștientă, a cerințelor moralității convenționale (uzuale), căci acest fel al moralei poate fi extrem de egoist, dacă o persoană își spune: "Voi fi bun pentru ca să fiu considerat bun". Ezoteristul nu face ceea ce-i bine pentru ca dorește să fie considerat bun, ci pentru că pas cu pas el recunoaște că doar binele duce evoluția înainte și că răul, stupiditatea și urîțenia ridică obstacole în calea acestei evoluții.

PENTRU ZILELE SĂPTĂMÎNII

Discipolul trebuie să acorde atenție prudentă anumitor activități din viața sufletului care de obicei sînt efectuate fără grijă și neatent. Sînt opt asemenea activități.

Firește, este cel mai bine să te ocupi doar de un singur exercițiu pentru un timp – de exemplu o săptămînă sau două – apoi de al doilea ș.a.m.d., pentru ca apoi să reîncepi din nou cu primul. Cel de-al optulea exercițiu însă este cel mai bine să se facă zilnic. Atunci treptat dobîndești adevărata cunoaștere de sine și îți dai seama de progresele făcute. Mai tîrziu - începînd cu Sîmbăta - celui de-al optulea exercițiu i se poate alătura zilnic cîte un altul, cu durata de circa cinci minute, așa încît fiecare zi din săptămînă să-și aibă exercițiul său relevant. Astfel: Sîmbătă - părerea; Duminică - judecata; Luni - vorbirea; Marți - acțiunea; Miercuri - atitudinea, ș.a.m.d.

SÎMBĂȚĂ

Atenție la propriile-ți idei (reprezentări, gânduri).

Nutrește doar gânduri semnificative. Învăță pas cu pas să distingi în gânduri esențialul de neesențial,

durabilul de tranzitoriu, adevărul de simplă părere.

Cînd asculți vorba cuiva, încearcă și devin-o destul de tăcut lăuntric, reținîndu-te de la orice aprobare, și cu atît mai mult de la orice judecată dezaprobatore (criticism, respingere), chiar în gînduri și sentimente.

Aceasta poate fi numit: 'PĂRERE JUSTĂ'.

DUMINICĂ

Să te determini asupra unui lucru, chiar și cînd este vorba de cele mai ne semnificative chestiuni, doar după cugetare pe deplin întemeiată. Orice comportament negîndit, toate acțiunile fără sens, ar trebui ținute departe de suflet. Pentru orice, omul ar trebui întotdeauna să aibă motive bine cîntărite. Și trebuie neapărat să te abții de la acțiuni pentru care nu există vreun motiv demn de urmat.

Odată ce ești convins de justetea deciziei, trebuie să te ții strîns de ea, cu fermitate lăuntrică.

Aceasta poate fi numit: 'JUDECATĂ JUSTĂ', luată independent de simpatie și antipatie.

LUNI

Vorbirea. Doar ceea ce are sens și valoare ar trebui să

iasă de pe buzele celui care tinde spre o dezvoltare superioară. Orice vorbă doar pentru a omorî timpul este dăunătoare în acest sens.

Felul obișnuit de conversație, o amestecătură alandala de remarci, ar trebui evitat. Aceasta nu înseamnă să te închizi de la contactul cu semenii; tocmai prin astfel de contacte vorbirea ar trebui treptat adusă spre semnificativ. Adoptă o atitudine gînditoare față de orice cuvînt și răspuns, luînd în considerație toate aspectele. Niciodată nu vorbi fără rost - păstrează bucurios tăcerea. Încearcă să nu vorbești prea mult ori prea puțin. La început ascultă în tăcere; apoi reflectă la ceea ce-a fost spus.

Acest exercițiu poate fi numit: 'VORBIRE JUSTĂ'.

MARȚI

Acțiunile exterioare. Acestea n-ar trebui să-i tulbure pe semenii noștri. Cînd o ocazie te îndeamnă spre acțiune din propria-ți ființă lăuntrică, cugetă cu grijă cum poți cel mai bine face față situației – pentru bunul general, fericirea durabilă a omului, eternul.

Cînd acționezi din acord propriu, din propria-ți inițiativă: în prealabil să iei în considerație cît mai temeinică efectul acțiunilor.

Aceasta se numește: 'ACȚIUNE JUSTĂ'.

MIERCURI

Ordonarea vieții. Trăiește în conformitate cu Natura și Spiritul. Să nu te îneci în nimicurile externe ale vieții. Să eviți toate ce aduc tulburare și grabă în viață. Nu te pripși la nimicuri, dar nici leneș să nu fii. Privește la viață ca la mijloc de a lucra întru dezvoltarea superioară și comportă-te respectiv.

În această legătură se vorbește despre: 'PUNCTUL DE VEDERE (ATITUDINEA, COMPORTAMENTUL) JUST'.

JOI

Strădania omenească. Să ai grijă să nu faci nimic ce-ți stă dincolo de puterile tale – dar nici să nu lași nimic nefăcut din cele ce-ți stau în puteri.

Privește dincolo de cotidian, momentan, și puneți teluri și idealuri legate de îndatoririle superioare ale ființei umane. De pildă, în sensul exercițiilor prescrise, să te străduiești să te dezvolti astfel încât să fii în stare să-ți ajuți și să-ți sfătuiești semenii – chiar dacă nu în viitorul imediat.

Aceasta poate fi rezumat ca: 'DE A LĂSA TOATE

EXERCITIILE PRECEDENTE SĂ DEVINĂ UN OBICEI'.

VINERI

Strădania de a învăța de la viață cât mai mult posibil.

Nimic nu trece pe lângă noi fără să ne ofere prilejul de a strînge experiențe ce sînt folositoare pentru viață. Dacă ai făcut ceva greșit sau imperfect, aceasta devine un motiv ca în viitor acest lucru să fie făcut corect sau mai perfect.

Dacă vezi pe alții făcînd ceva, observă-i într-un scop asemănător (nu însă cu răceală și fără participare afectuoasă). Și nu fă nimic fără a privi înapoi spre experiențele trecute ce pot fi utile la hotărîrile și acțiunile tale.

Poți învăța de la fiecare – chiar și de la copii, dacă ești atent.

Acest exercițiu se numește: 'MEMORIE JUSTĂ' (Ține aminte la cele învățate din experiență).

SUMAR

Privește din cînd în cînd în interiorul tău, chiar dacă doar pentru cîei minute zilnic, la aceeași oră. Făcînd

aşa cufundă-te în lăuntrul tău, sfătuieşte cu grijă cu tine însuţi, verifică-ţi şi formează-ţi principiile de viaţă, recapitulează-ţi cunoştinţele – ori neajunsul acestora – cîntăreşte-ţi îndatoririle, cugetă la conţinutul şi adevăratul scop al vieţii, fii cuprins de adevărată durere din cauza erorilor şi imperfecţiunilor tale. Într-un cuvînt: străduieşte-te să descoperi esenţialul, durabilul, şi tinde cu seriozitate spre ţelurile aflate în acord cu aceasta: de pildă, virtuţile ce trebuiesc dobîndite. (Să nu se cadă în greşeala de a te consola în gîndul că ai făcut ceva bine, ci să te străduieşti mereu spre standardele superioare.)

Acest exerciţiu se numeşte: 'EXAMINARE (CON-TEMPLARE) JUSTĂ'.

EXERCITIUL PRINCIPAL

Dimineța devreme, imediat după trezire, înainte ca orice alte impresii să fi pătruns sufletul, discipolul se dăruie meditației. El se străduie să atingă o liniște lăuntrică completă, ceea ce înseamnă că toată atenția este retrasă de la impresiile ce vin din afară și din toate amintirile legate de viața cotidiană. El depune de asemenea eforturi pentru a-și elibera sufletul de toate grijiile și tulburările, care ar putea să-l deranjeze în acest moment. Apoi începe meditația. Pentru a facilita această liniște lăuntrică, conștiința este înainte de toate îndreptată spre o singură idee, de pildă spre cea de 'LINIȘTE', iar apoi acestei idei i se permite să dispară din conștiință, astfel încât în suflet să nu mai rămână nici o reprezentare; apoi în suflet să viețuiască doar conținutul următoarelor șapte rînduri. Aceste șapte rînduri trebuie să trăiască în conștiință timp de cinci minute. Dacă alte reprezentări vor să se intercaleze, discipolul se întoarce din nou numai la aceste șapte rînduri, în contemplație profundă:

*În razele pure ale luminii
Strălucește divinitatea lumii.
În dragostea pură față de toate ființele
Strălucește divinul sufletului meu.
Eu odihnesc în divinitatea lumii;*

*Eu mă voi găsi pe mine însumi
În divinitatea lumii.*

După ce s-a exersat astfel timp de cinci minute, discipolul trece la următoarele: El face o calmă, puternică inspirație; după inspirație el expiră la fel de calm și puternic, așa ca între inspirație și expirație să nu fie nici o pauză. Apoi el se abține de la respirație pentru o scurtă perioadă, străduindu-se totuși ca aerul să rămână total în afara corpului. Trebuie respectate cu aproximație următoarele raporturi de timp: Durata inspirației este opțională, ajustată în conformitate cu capacitățile fiecăruia; expirația ar trebui să dureze de două ori mai lung decât inspirația, iar reținerea de la respirație – de trei ori mai lung decât inspirația. Dacă, de pildă, două secunde sînt necesare pentru inspirație, atunci patru secunde ne ia expirația, și șase secunde – reținerea de la respirație. Acest ciclu – inspirație, expirație, abținere de la respirație – este repetat de patru ori.

Cînd se inspiră și se expiră mintea e golită de orice gând și întreaga atenție este îndreptată spre respirație; iar în timpul primei rețineri discipolul se concentrează asupra punctului plasat între și puțin în spatele sprîncenelor, la rădăcina nasului, înlăuntrul părții frontale a creierului, în timp ce-și umple conștiința exclusiv cu cuvintele:

EU SÎNT.

Pe parcursul celei de-a doua rețineri, el se concentrează asupra unui punct din lăuntru laringelui, în timp ce-și umple conștiința exclusiv cu reprezentarea:

ASTA GÎNDEȘTE.

Pe parcursul celei de-a treia rețineri, el se concentrează asupra brațelor și mâinilor. Mâinile se țin fie împreunate, sau dreapta peste stînga. În același timp, îți umpli conștiința exclusiv cu reprezentarea:

EA SIMTE.

Pe parcursul celei de-a patra rețineri, te concentrezi asupra întregii suprafețe a corpului; adică, ții în închipuire întreaga-ți corporalitate cu cea mai înaltă claritate posibilă și-ți umpli conștiința cu reprezentarea:

EL VOIEȘTE.

Dacă aceste exersări în concentrare sînt continuate energic timp de cîteva săptămîni, se va simți ceva la acele puncte asupra cărora s-a focalizat conștiința: la rădăcina nasului, în laringe, un curent în mâini și brațe și pe întreaga suprafață exterioară a corpului.

Concentrându-se asupra brațelor și mâinilor, discipolul va avea senzația de parcă o forță îi desface mâinile; el le lasă să se desfacă, urmînd cursul forței, dar nu își sugerează sie-și acest lucru. Această senzație trebuie să vină de la sine însăși.

În 'ASTA GÎNDEȘTE', 'ASTA' semnifică Gîndirea cosmică universală care ar trebui să trăiască ca putere impersonală în cuvintele noastre. În 'EA SIMTE', 'EA' semnifică Sufletul cosmic (Simțirea cosmică) – aceasta înseamnă că noi am trebui să simțim, nu personal ci impersonal, în sensul în care sufletul cosmic este impersonal. În 'EL VOIEȘTE', 'EL' semnifică Dumnezeu, în a Cărei voință ne încredințăm întreaga ființă.

Cînd discipolul a executat aceste patru exerciții respiratorii, el își umple conștiința pentru un timp, exclusiv, cu una din reprezentările în care el este absorbit total, astfel că pe parcursul acestei perioade nimic altceva nu mai este prezent în suflet. Reprezentarea este una din următoarele:

'PUTEREA MEA',

'EU ÎN MINE',

'EU VOIESC',

'EU SÎNT STATORNIC',

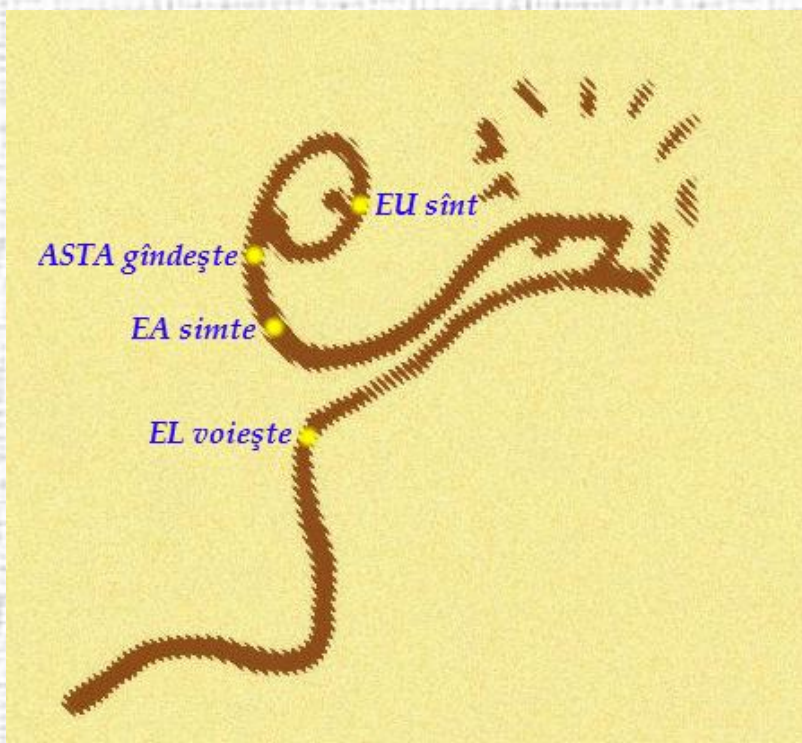
'LINIȘTE ÎN TĂRIE, TĂRIE ÎN LINIȘTE',

'CĂLDURĂ SUFLETEASCĂ MĂ STRĂBATE'.

După aceasta trecem la o completă absorbție, timp de cinci minute, în idealul nostru divin. Acest exercițiu trebuie efectuat cu cea mai înaltă devoțiune și cucernicie.

Întreaga meditație nu durează mai mult de cincisprezece minute. În toate perioadele specificate, nu ne orientăm după ceas, ci după simțirea interioară. Se are grijă să se ia o astfel de poziție a corpului încât aceasta să nu ne sustragă (de exemplul din cauza incomodității obositoare).

*****

Precedenta zicere meditativă în altă formă:

*În razele pure ale luminii
Strălucește divinitatea lumii.
În purul foc al eterului
Strălucește înalta putere a eului.
Eu odihnesc în divinitatea lumii;
Eu mă voi găsi pe mine însumi
În divinitatea lumii.*

*****

Preferință se dă hranei vegetariene și băuturii nealcoolice.

*****

<i>RO(MD)</i>	<i>ENG</i>	<i>GERM</i>	<i>RUS</i>
EU sînt	I am	ICH bin	Я есмь
ASTA gîndește	IT thinks	ES denkt	ЭТО мыслит
EA simte	SHE feels	SIE fühlt	ОНА чувствует
EL voiește	HE wills	ER will	ОН волеет

LĂMURIRE LA EXERCITIUL PRINCIPAL

Celui care tinde spre dezvoltare ezoterică trebuie, înainte de toate, să-i fie limpede că anumite formule extrem de simple ascund o forță ce devine activă dacă aceste formule sau propoziții sînt trăite viu în suflet. El nu cuprinde corect ceea ce implică aceasta, dacă încearcă să înțeleagă astfel de propoziții doar cu intelectul. Ele, pur și simplu, îi vor vorbi foarte puțin pe această cale. El trebuie pentru un anumit timp să-și umple întreaga ființă lăuntrică cu o astfel de propoziție, revărsîndu-se-n ea cu toate puterile sufletului. O astfel de propoziție este: 'EU SÎNT'.

Întregul mister al existenței umane prezente rezidă, de fapt, în această propoziție. Doar o ființă ce posedă o formă exterioară similară celei a omului pămîntean contemporan este capabilă să gîndească, simțească și să pătrundă cu voință aceste cuvinte. Figura unei asemenea ființe trebuie să se fi constituit în așa fel încît ținta tuturor forțelor active în corp era forma frunții boltite înaintate. Această frunte boltită și 'EU SÎNT' merg mîna-n mîna. În perioadele timpurii din evoluția formei umane, a existat o treaptă cînd această înfățișare încă nu articulase încă o asemenea frunte. La acel timp 'EU SÎNT' nu putea fi nici gîndit, nici voit, nici simțit lăuntric. Ar fi însă greșit să se creadă

că forma corpului, descrisă mai sus, ar putea să genereze 'EU SÎNT'-ul. Acest 'EU SINT' exista deja, numai că nu se putea manifesta într-o formă corespunzătoare. Așa după cum se exprimă în forma corporală a omului, astfel, într-o perioadă mai devreme, 'EU SÎNT' se exprima într-o lume a sufletului. Și tocmai această forță a 'EU SÎNT' e cea care, unindu-se într-un trecut îndepărtat cu corpul omenesc far' formațiunea frunții de azi, a generat formarea frunții boldite. Așa se face că omul, printr-o cufundare adâncă în 'EU SÎNT', poate simți în sine forța care la modelat dându-i forma prezentă. Iar această forță este superioară forțelor care în viața lui ordinară sînt astăzi active în lăuntrul său. Căci forța creatoare a sufletului este cea care modelează natura trupească din sufletească.

Astfel, acel care țintește spre esotericism trebuie, pentru o scurtă perioadă, să viețuiască pe deplin în 'EU SÎNT'. El trebuie să gîndească 'EU SÎNT'-ul, simțînd totodată în sine însuși ceva de felul ăsta: "Eu mă bucur că pot participa, ca ființă de sine stătătoare, la lucrarea modelării lumii". Și el trebuie de asemenea să trăiască ceva de genul acesta: "Eu voiesc propria-mi existență; eu mă hotărâsc să mă plasez pe mine însumi în întregul context al lumii". Dacă omul concentrează toate acestea într-un unic, lăuntric act al conștiinței, și-și transpune în același timp întreaga forță a conștiinței spre regiunea frunții și a părților

interioare ale creierului aflate sub ea, atunci el cu adevărat se transpune într-o lume superioară din care s-a realizat alcătuirea frunții sale.

Să nu creadă, totuși, că poate să pătrundă-n aceste lumi superioare mâine dimineața. El trebuie să aibă răbdarea de a efectua această meditație zi de zi, iarăși și iarăși din nou, pentru un timp lung. Dacă are această răbdare, atunci, după o perioadă de vreme, el va remarca răsărind în el un gând – care nu mai este pur și simplu un concept, ci un gând abundînd de viață și forță. Își va putea spune: "Forța ce se conține în sămînța unei plante, impulsionînd-o să formeze organele plantei, trebuie să fie lăuntric vie, la fel ca acest gând al meu este". Și curînd acest gând i se va revela de parcă emană lumină. În această radieră lăuntrică a luminii omul se simte fericit, plin de bucuria existenței. Îl străbate un sentiment care poate fi descris doar ca 'dragoste plină de bucurie în existența creatoare'. Iar Voinței i se împărtășește o forță ca și cum gândul emană căldură prin voință, energizînd-o. Toate acestea pot fi dobîndite de om din adîncirea sa justă în 'EU SÎNT'. Treptat ei își va da seama că pe această cale în el se naște cea mai înaltă forță intelectuală, psihică și morală, și că astfel el intră într-o relație din ce în ce mai conștientă cu o lume superioară.

O a doua propoziție de acest fel este: 'ASTA

GÂNDEȘTE'. Această 'ASTA GÂNDEȘTE' reprezintă – într-un fel similar celui descris pentru 'EU SÎNT' – forța prin care din lumile superioare a fost plăsmuită forma organelor de vorbire ale omului. Când gîndirea încă funcționa într-o lume sufletească superioară și nu într-un corp omenesc, ea acționa din această lume superioară în așa mod încît i-a încorporat formei umane organele vorbirii pînă atunci absente-n ea. Dea ceea, dacă discipolul ezoteric își plasează gîndirea, simțirea și voința în adîncurile lui 'ASTA GÂNDEȘTE', concentrîndu-și în același timp conștiința asupra zonei laringelui, în el va răsări trăirea forței sufletești creative care din lumile superioare s-a manifestat în crearea organelor vorbirii. Dacă iarăși are răbdarea descrisă mai sus, el va avea trăirea cum din 'ASTA GÂNDEȘTE' ies raze care sînt ca deschiderea armoniilor muzicii spirituale; ele-l umplu cu un sentiment de pietate sacră, și în același timp cu o forță care-i spune: "Ceea ce eu voiesc, ca om, treptat va deveni tot mai înțelept". Va primi o presimțire a acelei forțe care, ca forță divin-spirituală, se revarsă prin cosmos, aducînd în ordine toate lucrurile – după măsură (mărime), număr și greutate.

O a treia propoziție este 'EA SIMTE'. În vremuri și mai îndepărtate, forța acesteia la fel încă nu era prezentă în interiorul omului ci se găsea într-o lume sufletească superioară. Acționînd în jos din acea lume

superioară, ea modela forma corpului omenesc. Până atunci nu exista nici o deosebire dintre mâini și picioare; ele erau organe de mișcare formate la fel. De aceea omul încă nu-și dobândise mersul vertical. A fost un mare pas înainte în evoluția umană când organele sale anterioare de mișcare au fost transformate în organe de lucru manual. El deveni astfel capabil să-și asume mersul vertical și să-și învingă natura inferioară, căci privirea-i era acum îndreptată-n larg și-n sus spre lumile cerești ale Spiritului. Prin aceasta, el pentru prima dată deveni în stare să-și formeze de asemenea și karma. Căci doar când o ființă posedă această formă particulară, acțiunile sale încep a-i sta în propria-i responsabilitate individuală.

S-a întâmplat, deci, astfel că ființele spirituale transformau omul prin aceea că revărsau în el forța de 'EA SIMTE', care înainte se regăsea doar în ele. Dacă, deci, discipolul ezoteric se adâncește în 'EA SIMTE', iarăși în modul descris mai sus, el se ridică la respectivele puteri creatoare din lumile superioare. Și odată cu 'EA SIMTE' el trebuie să-și concentreze întreaga conștiință asupra brațelor și mâinilor sale. Din gândul 'EA SIMTE' spre el se ca revărsa atunci o trăire a unei vieți de o beatitudine de nedescris. Acest sentiment poate fi caracterizat ca cel de 'dragoste în existența activă'. Astfel el devine conștient de felul cum dragostea creativă curge prin spațiul cosmic și

prin acțiunea sa revarsă în toate suflul de viață.

O a patra propoziție este 'EL VOIEȘTE'. Prin puterea acesteia într-un trecut îndepărtat corpul omului, ca un întreg, a fost pentru prima dată separat de mediul său ca ființă independentă.

Înainte ca această forță să fi lucrat asupra lui din lumile superioare, corpul omenesc nu era izolat din toate părțile printr-o piele exterioară. Curenți de substanță mereu curgeau din toate părțile în corp și din el într-afară. Acesta nu avea viață de sinestătătoare, ci era total cufundat în viața ambianței. În acea epocă, firește, ambianța era destul de diferită de cea actuală. Dacă discipolul ezoteric iarăși își adâncește toată gândirea, simțirea și voința în 'EL VOIEȘTE', concentrându-și conștiința asupra întregii suprafețe exterioare a pielii, el se transpune treptat în sublimele forțe creative ale lui 'EL VOIEȘTE'. Acestea sînt forțele lumii suprasensibile prin care lucrurilor din lumea sensibilă li se atribuie forma și constituția. Dacă are suficientă tenacitate, ființa umană va simți, într-o trăire adînc lăuntrică a acestui gând, de parcă este ridicată de asupra întregii existențe senzorial-corporale și privește-n jos spre cîmpul creației sensibile pentru a acționa asupra acesteea în conformitate cu gândurile divine dobîndite în lumea spirituală. Forța care provine din acest gând este cea de a te simți

bucuros transpus în pura spiritualitate și dobândirea unei conștiințe că din regiunile superioare poți aduce-n lumea sensibile ceea de ce ea are nevoie.

*****

În timp ce se adâncește în aceste gânduri-forțe, ezoteristul va trebui simultan să-și focalizeze atenția asupra procesului său de respirație și, pentru un scurt timp, îl va transforma dintr-un proces inconștient într-un act conștient reglat. Căci în timp ce forțele care lucrau din lumile superioare asupra formei omului dădeau naștere transformării indicate, aceleași forțe modelau, în această formă, actualul sistem de respirație – sistem necesar unei ființe al cărei corp are o existență autonomă, lucrarea mâinilor căreia îi stă în propria-i responsabilitate, ale cărei organe de vorbire pot transpune trăirile din viața sufletească în sunete audibile în exterior. Ascensiunea spre regiunile superioare creatoare este stimulată prin orientarea atenției la procesul de respirație.

*****

Dacă discipolul ezoteric învață astfel treaptă cu treaptă să trăiască în mod conștient forțele cosmice superioare, care cu-adevărat întotdeauna se află în el în stare de dormitare dar despre care nu era pînă acum conștient, atunci ceea ce ar trebui să fi fost deja

asimilat prin studiu devine viu în el, începe să se întrezărească în realitatea perceptibilă. El ar trebui deja să fi dobândit cunoașterea că omul, odată cu evoluția Pământului ca un tot întreg, a trecut prin diverse etape de transformare înainte ca actualul Pământ să-și fi făcut apariția. Aceste etape de transformare sînt numite: starea Saturn, starea Soare, starea Lună. Ezoteristul de asemenea a luat cunoștință de faptul că în epocile mai tîrzii există o anumită recapitulare a stărilor anterioare. Astfel stările Saturn, Soare și Lună erau recapitulate în timpul evoluției-Pământ, în așa fel că repetarea saturniană corespunde activității creatoare a lui 'EL VOIEȘTE' asupra învelișului exterior al ființei umane, recapitularea solară corespunde lucrului creativ al 'EA SIMTE' asupra brațelor și mîinilor, iar recapitularea lunară – lucrului creativ al 'ASTA GÎNDEȘTE' asupra organelor vorbirii. Ideea precum că corpul omenesc este pur și simplu un produs al lumii senzoriale este abandonată și ezoteristul își găsește calea spre contemplarea acelor lumi superioare de unde provin forțele care lucrează creativ asupra omului. La fel, simplele noțiuni care-au fost dobândite despre Saturn, Soare și Lună devin percepții și trăiri reale. Într-adevăr, așa trebuie să fie, dacă trebuie găsită calea care conduce tot mai mult și mai mult de la exoteric la ezoteric.

Desigur, exercițiile date aici trebuie privite doar ca un

început. Oricum, discipolul trebuie să-și depună toată strădania în această exersare și atunci el va atinge punctul unde poate primi îndrumări pentru instruirea de mai departe prin care sînt trezite forțe și mai înalte ce dormitează-n el. Scopul e să se obțină o intuire a realităților spirituale ce stau în spatele cuvintelor 'EU SÎNT', 'ASTA GÎNDEȘTE', 'EA SIMTE', 'EL VOIEȘTE' și să se simtă legătura lor cu membrele corpului uman, al cărui formă a reieșit din lumea spirituală.

Mai trebuie adăugat, pentru informare, că în cuvintele-forțe de mai sus, cele trei forme – ASTA-EA-EL – sînt bine întemeiate în natura lumilor superioare.

'ASTA' este cuvîntul-forță pentru Gîndirea cosmică: adică pentru acele entități din lumea superioară cărora le aparține gîndirea creativă în aceeași măsură în care omului îi este proprie percepția senzorială.

'EA' este cuvîntul-forță pentru Sufletul cosmic (Simțirea cosmică) care are o simțire ce se revarsă *din el*, pe cînd simțirea omenească este stimulată din afară. Această simțire a Sufletului lumii este dragostea creatoare cosmică prin care-și fac apariția toate lucrurile.

'EL' este cuvîntul-forță pentru Voința cosmică, pentru

Spiritul cosmic a cărui voință acționează din el însuși, pe când voința omenească este adusă-n acțiune prin lumea exterioară. Acest 'EL' este Puterea creatoare, arhetipală a lumii.

